

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตสินค้าและบริการอย่างหนึ่ง นับตั้งแต่การผลิตทางด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม สินค้าและบริการ น้ำมันจึงเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญของประเทศ ดังนั้นเมื่อน้ำมันขาดแคลนและเปลี่ยนแปลงราคาสูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในประเทศผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าและบริการได้รับความเดือดร้อน เพราะต้นทุนการผลิตของสินค้าและบริการ ตลอดจนค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อในประเทศอันจะมีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และเป็นอุปสรรคให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศชะลอตัวลง เช่นที่เกิดขึ้นจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกสูงขึ้นตั้งแต่ปีพ.ศ. 2516 โดยการรวมตัวกำหนดราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกให้สูงขึ้น ของกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันดิบเป็นสินค้าออกที่เรียกว่า OPEC มีผลทำให้เศรษฐกิจของโลกชะลอตัวลงและประเทศผู้นำเข้าน้ำมันได้รับความเดือดร้อน ประเทศต่างๆจึงหันไปพึ่งพลังงานจากธรรมชาติชนิดอื่น เช่น ถ่านหิน แก๊สธรรมชาติ และพลังงานแสงอาทิตย์ แต่ก็ใช้ไม่ได้มากนัก ทำให้ทุกประเทศยังคงต้องพึ่งพาน้ำมันเชื้อเพลิงต่อไป และนำเข้าด้วยปริมาณและมูลค่าที่เพิ่มขึ้น เป็นผลให้หลายประเทศเริ่มใช้มาตรการประหยัดน้ำมัน และควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขายปลีกในประเทศ

สำหรับประเทศไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา น้ำมันเป็นพลังงานที่สำคัญที่สุดในจำนวนพลังงานหลายรูปแบบที่ประเทศไทยใช้อยู่ ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมาการใช้พลังงาน โดยเฉพาะน้ำมัน ได้มีการใช้เพิ่มสูงขึ้นมากถึงปีละ 10-15% โดยในปี พ.ศ. 2536 ประเทศไทยมีความต้องการใช้น้ำมันเฉลี่ย 646,380 บาร์เรล* ต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 13.1 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งทำให้บทบาทของน้ำมันต่อเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนมีมากขึ้นไปอีก และจากการที่ประเทศต้องพึ่งพาน้ำมันจากต่างประเทศเป็นหลัก ดังนั้นต้นทุนน้ำมันในประเทศจึงผูกพันกับการเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันในตลาดโลก ซึ่งมีความไม่แน่นอน ผันผวนขึ้นลงอย่างรวดเร็วในแต่ละวันตาม

* 1 บาร์เรล เท่ากับ 158.984 ลิตร

สถานการณ์การเมือง สงคราม ภาวะเศรษฐกิจของโลก การแก่งกำไร เทคโนโลยีต่างๆ การประหยัดพลังงาน นโยบายของกลุ่มประเทศผู้ผลิต และการบริหารสต็อกน้ำมันของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม ฯลฯ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศด้วย

เมื่อปี พ.ศ. 2516 เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันครั้งแรกขึ้น เมื่อน้ำมันขาดแคลนจึงทำให้ราคาน้ำมันในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว รัฐบาลไทยจึงได้เข้ามาควบคุมราคาขายปลีกภายในประเทศ ระบบราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทย เป็นระบบควบคุม คือ ราคาขายปลีกน้ำมันทุกชนิด (ยกเว้นน้ำมันอากาศยาน) ในแต่ละขณะจะถูกกำหนดโดยรัฐบาล ไม่ว่าจะราคาน้ำมันดิบและราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลกจะเปลี่ยนแปลงขึ้นลงอย่างไร จะไม่มีผลกระทบต่อราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศจนกว่ารัฐบาลจะประกาศเปลี่ยนแปลง รัฐบาลได้ใช้มาตรการควบคุมราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดของกระทรวงพาณิชย์ โดยจะประกาศราคาขายปลีกสูงสุดไว้ที่จุดหนึ่ง ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ค้าน้ำมัน และสถานีบริการทั้งหมดจะยึดราคาสูงสุดเป็นตัวกำหนดราคาขายปลีก

ในระบบนี้รัฐบาลจำเป็นต้อง ควบคุมราคาขายปลีกน้ำมันให้อยู่ในระดับที่ รัฐเห็นว่าน่าพอใจไม่สูงหรือต่ำมากเกินไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุผลและกลไกทางการเมืองของรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัยเป็นปัจจัย ดังนั้นราคาน้ำมันขายปลีกจึงผูกติดกับนโยบายของรัฐบาล และเป็นสินค้าการเมืองที่ไม่มีใครอยากจะแตะต้อง นอกเสียจากประกาศลดราคาน้ำมัน ซึ่งทำให้ได้รับคะแนนนิยมจากประชาชน หากต้องประกาศขึ้นราคาคงต้องเสี่ยงกับการเสียคะแนนนิยม และประสบปัญหาการควบคุมราคาสินค้าอื่นๆที่จะแพงขึ้น ตามราคาน้ำมัน

ปัญหาของระบบควบคุมราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ใช้มาเป็นเวลา 10 กว่าปี จากเจตนาเดิมที่ให้กองทุนน้ำมันทำหน้าที่พยุงราคาน้ำมันระยะสั้น แต่จากการที่น้ำมันเป็นสินค้าที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน จึงเป็นสินค้าที่มักถูกใช้ เป็นเครื่องมือทางการเมือง (โดยเป็นข้ออ้างของฝ่ายค้านในการโจมตีรัฐบาล เช่นในปีพ.ศ. 2523 สมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ถูกฝ่ายค้านกดดันจนต้องลาออก ขณะเดียวกันฝ่ายรัฐบาลอาจใช้เป็นเครื่องมือในการหาเสียง ด้วยการลดราคาให้ต่ำกว่าความเป็นจริงมาก โดยใช้เงินกองทุนน้ำมันเข้าชดเชย จนบางครั้งมีผลให้กองทุนน้ำมันติดลบ) ดังนั้นภายใต้ระบบควบคุมราคานี้ การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันแต่ละครั้ง โดยเฉพาะการขึ้นราคาตามตลาดโลกจึงมักจะไม่เกิดขึ้นหรือหากมีการตัดสินใจก็มักจะล่าช้าจนเกิดความเสียหายต่อประเทศ

ประเทศไทยจึงเริ่มมี แนวความคิดการยกเลิกการควบคุมราคาขายปลีก มาสู่ระบบราคาลอยตัวโดยเริ่มก่อตัวขึ้นในช่วงการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ประมาณปี.ศ. 2528-2529 โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันต่างๆทั้งราชการและเอกชน ได้เริ่มผลักดันแนวความคิดระบบราคาน้ำมันลอยตัวทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาเงินให้ราคาน้ำมันหลุดพ้นจากการเมือง ให้ราคาสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง โดยเชื่อว่าในระยะยาวแล้ว จะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติ

ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2530-2534) ได้กำหนดให้มีการยกเลิกการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ โดยการปล่อยให้การค้าผลิตภัณ์น้ำมันเชื้อเพลิงมีการแข่งขันกันอย่างเสรีทุกขั้นตอน เมื่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้ประชุมกันเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2534 จึงได้มีมติให้มีการดำเนินการไปสู่การยกเลิกการควบคุมราคาน้ำมัน โดยดำเนินการไปตามขั้นตอนตามลำดับ กล่าวคือ ขั้นตอนแรก ให้มีการส่งเสริมการแข่งขันในตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงให้อยู่ในระดับสูง ขั้นต่อมา ใช้ระบบราคาน้ำมันกึ่งลอยตัว โดยยกเลิกการควบคุมราคาขายปลีก แต่ควบคุมราคาหน้าโรงกลั่นอยู่ เมื่อในขั้นตอนนี้ มีผลสำเร็จในการปฏิบัติ ขั้นตอนที่สุดท้ายปล่อยให้ตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงมีเสรีเต็มที่ โดยยกเลิกการควบคุมราคาทั้งหมด

การศึกษา นี้ เป็นการประเมินผลในการที่รัฐบาลได้ใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัว โดยมุ่งหาคำตอบว่า การใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัว ได้บรรลุวัตถุประสงค์ของรัฐบาลหรือไม่ ทั้งโครงสร้าง, พฤติกรรม และการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจในตลาดค้าน้ำมันของประเทศไทย ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ และอย่างไร หลังจากมีการใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัว ผู้ค้าน้ำมันในตลาดมีการแข่งขันเพิ่มขึ้นตามที่รัฐบาลคาดหวังไว้หรือไม่

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการปล่อยราคาน้ำมันลอยตัว ว่ามีการดำเนินงาน และมาตรการที่สำคัญอย่างไร ในการประกาศราคาน้ำมันลอยตัว
- 2) เพื่อประเมินผลว่านโยบายลอยตัวราคาน้ำมัน ได้สัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการ คือราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงตามตลาดโลกและหลุดพ้นจากการเมือง ตลอดจนมีการแข่งขันเพิ่มขึ้น หรือไม่
- 3) ศึกษาถึงโครงสร้างการตลาด พฤติกรรมการตลาด และผลการดำเนินงานทางด้านการตลาดของน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งก่อนและหลังการใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัว

ขอบเขตการศึกษา

1) การศึกษานี้ จะศึกษาเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับรถยนต์เท่านั้น ได้แก่ น้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล เนื่องจากน้ำมันทั้งสองชนิดนี้มีการใช้ในสัดส่วนที่มาก และผู้บริโภคเป็นประชาชนทั่วไป ซึ่งจะทำให้เห็นผลของการปล่อยราคาน้ำมันลอยตัว ต่อผู้บริโภคทั่วไปได้ชัดเจน

2) การศึกษาทางด้านการแข่งขัน จะมุ่งศึกษาเฉพาะสภาวะการแข่งขันในตลาดค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูป ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับโรงกลั่นภายในประเทศเฉพาะเรื่องปริมาณการผลิตและราคาขายส่งเท่านั้น โดยจะไม่ศึกษาในรายละเอียดของการทำงานภายในโรงกลั่น

3) ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ จากแหล่งข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดต่างๆของข้อมูล จะแสดงในหัวข้อแหล่งที่มาของข้อมูล

4) การศึกษาจะใช้ข้อมูลรายเดือนในช่วงปี พ.ศ. 2534-2537 เพื่อเปรียบเทียบในช่วงการใช้ระบบเก่าและใหม่ โดยที่

ช่วงการใช้ระบบควบคุมราคา อยู่ระหว่าง 1 ม.ค. 2534 - 31 พ.ค. 2534

ช่วงการใช้ระบบราคาแก๊งลอยตัว อยู่ระหว่าง 1 มิ.ย. 2534 - 31 ส.ค. 2534

ช่วงการใช้ระบบราคาลอยตัว อยู่ระหว่าง 1 ก.ย. 2534 - 31 มิ.ย. 2537

แนวทางการวิเคราะห์

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ ได้แบ่งวิธีในการศึกษาดังต่อไปนี้

1) เพื่อศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันในตลาด เป็นอิสระไม่ต้องขึ้นกับข้อตกลงทางการเมืองหรือไม่นั้น จะศึกษาโดยการไปสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาน้ำมันในอดีต เช่น สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ กองทุนน้ำมัน ฯลฯ ว่าหลังจากมีการประกาศใช้นโยบายราคาน้ำมันลอยตัวแล้ว ได้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่หรือไม่ และมีการเปลี่ยนแปลงไปในรูปลักษณะใด โดยจะเสนอในรูปการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

2) ศึกษาว่า ราคาขายปลีกน้ำมันผันแปรไปตามราคาน้ำมันของตลาดโลกหรือไม่ จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลตัวเลขทางด้านราคาของน้ำมันทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยนำมาสรุปผลการเปลี่ยนแปลงของราคา หลังมีการใช้นโยบายลอยตัวราคาน้ำมัน

3) ศึกษาถึงการแข่งขันในตลาดค้าน้ำมันภายในประเทศไทย ว่ามีการแข่งขันเพิ่มขึ้นหรือไม่ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ต่างๆ เช่น จำนวนบริษัทผู้ค้าน้ำมัน, จำนวนสถานีบริการ, ต้นทุน

การกระจุกตัวของผู้ขาย, พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช้ราคา, การนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ฯลฯ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากน้ำมันเป็น ปัจจัยที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ จึงมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์น้ำมันในประเทศไทย ในหลายด้าน ทั้งทางด้านความต้องการน้ำมัน(Demand) การผลิตน้ำมัน(Supply)ภายในประเทศ ด้านนโยบาย และการกระจุกตัวของผู้ขาย เป็นต้น แต่ผลงานวิจัยที่สำคัญ ที่สมควรกล่าวถึงมีดังนี้

สมบูรณ์ ศิริประชัย¹ ได้ทำการศึกษาถึง นโยบายปิโตรเลียม และนโยบายราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศไทย ตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปี 2529 ผลการศึกษาพบว่า แนวนโยบายของรัฐในเรื่องปิโตรเลียมมีพัฒนาการมาจากแนวคิด การสร้างโรงกลั่นภายในประเทศ ซึ่งมีความสัมพันธ์แนบแน่นกับระบบการเมืองการปกครองอย่างลึกซึ้ง และยังผูกโยงถึงอิทธิพลของบริษัทข้ามชาติ กิจกรรมน้ำมันจึงเป็นแหล่งแสวงหาผลประโยชน์ของผู้บริหารในขณะนั้น แต่ต่อมากิจการมีความซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ทำให้การแสวงหาผลประโยชน์ต้องเปลี่ยนไป ขวักกับนโยบายของรัฐที่ไม่แน่นอน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอยู่เนืองๆ ทำให้นโยบายกิจการปิโตรเลียมของไทยไม่มีจุดยืนที่มั่นคง

สมบูรณ์ ได้แยกการศึกษานโยบายของรัฐออกเป็น 4 ประเด็น คือ ประเด็นแรกเกี่ยวกับการนำเข้า การผลิต การบริโภคน้ำมันเชื้อเพลิง ประเด็นที่สอง เรื่องนโยบายการกำหนดราคาหน้าโรงกลั่นและราคาขายปลีกน้ำมัน ประเด็นที่สาม เรื่องนโยบายการกำหนดภาษีน้ำมัน และผลิตภัณฑ์น้ำมัน ภาษีการค้า ภาษีเทศบาล และภาษีศุลกากร ประเด็นสุดท้าย คือนโยบายการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งในประเด็นต่างได้แยกศึกษาเป็น 2 ยุค คือ ยุคแรก หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงก่อนวิกฤตการณ์น้ำมันครั้งที่ 1 ยุคที่สอง ช่วงวิกฤตการณ์น้ำมันครั้งที่ 1 และ 2 จนถึงปี 2529 ในส่วนนโยบายการกำหนดราคาพบว่า เป็นนโยบายที่ยืนอยู่บนหลักการที่พิจารณาเฉพาะปัญหาระยะสั้น กล่าวคือ นโยบายการกำหนดราคาปิโตรเลียม เป็นการกดยให้ราคาเชื้อ-

¹ สมบูรณ์ ศิริประชัย, "นโยบายปิโตรเลียม และนโยบายราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในประเทศไทย นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบัน" รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

เพลิง มิได้สะท้อนถึงสภาวะของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีราคาแพง แต่ใช้วิธีการตรึงราคาขายปลีก ให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผลก็คือ มีการบิดเบือนการใช้ทรัพยากรที่มีราคาแพงนี้ ส่งผลให้เกิด สภาวะการขาดดุลการค้า แต่ข้อดีของการกตราคาน้ำมันให้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น อาจมีประเด็น เดียว คือ การส่งเสริมให้เศรษฐกิจไทยมี อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วมา โดยตลอด

งานวิจัยของ เกริกเกียรติ นิพนธ์เสวีธรรม² วิเคราะห์ลักษณะการกระจุกตัวทาง ธุรกิจอุตสาหกรรมทั่วไป การกระจุกตัวและการผูกขาด ในอุตสาหกรรมบางประเภท (10 อุตสาหกรรม) โดยใช้ข้อมูลปี 2522 ผลการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมนี้ฐานการผลิตที่สำคัญใน ระบบเศรษฐกิจ มีการกระจุกตัวที่สูงมากเช่น อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ การถลุงแร่ดีบุก และน้ำมัน ปิโตรเลียม เป็นต้น

โดยกล่าวถึงผลิตภัณฑ์น้ำมันปิโตรเลียม ว่าเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ปี 2516 เป็นต้นมา เมื่อมีการปรับราคาน้ำมันสูงขึ้นตลอดเวลา จึงมีผล กระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของไทยมาโดยตลอด ซึ่งผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ประเทศไทยใช้อยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำกรกลั่นหรือผลิตภายในประเทศ และมีบางส่วนจะเป็นน้ำมันสำเร็จ รูปที่สั่งจากต่างประเทศ เนื่องจากภายในประเทศไม่สามารถผลิตได้เพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะน้ำมันดีเซล

อย่างไรก็ตาม บริษัทผู้ผลิตและบริษัทที่จำหน่ายน้ำมันขนาดใหญ่ จะเป็นบริษัทที่อยู่ใน เครือเดียวกัน ตัวอย่างเช่น กลุ่มของบริษัทเชลล์จะมีบริษัทเชลล์แห่งประเทศไทย เป็นบริษัท ที่ทำการจำหน่ายน้ำมัน โดยมีบริษัทโรงกลั่นน้ำมันไทย จำกัด และบริษัทเชลล์การผลิต(ประเทศ ไทย) จำกัด เป็นบริษัทที่ทำการผลิต เป็นต้น กลุ่มบริษัทที่ทำการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมัน ขนาดใหญ่เหล่านี้ เป็นบริษัทที่อยู่ในเครือของบริษัทข้ามชาติหรืออยู่ในการควบคุมของบริษัทต่างชาติ

อัตราการกระจุกตัวทางธุรกิจการน้ำมันมีอัตราสูงมาก โดยกิจการน้ำมันเกือบทั้งหมด จะถูกควบคุมหรือถูกผูกขาดโดยบริษัทข้ามชาติสามกลุ่ม คือ กลุ่มของบริษัทเชลล์ เอลโซ และซิมิท อินดัสตรี ส่วนบริษัทคาลเท็กซ์ (ไทย) จำกัด ซึ่งเป็นสาขาของบริษัทข้ามชาติแห่งหนึ่งของ

² เกริกเกียรติ นิพนธ์เสวีธรรม, "วิเคราะห์ลักษณะการเป็นเจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ใน ประเทศไทย" รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.

สหรัฐอเมริกา จะมีกิจการในด้านของการจำหน่ายแต่เพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทน้ำมันขนาดใหญ่ทั้งหมด จะมีการร่วมมืออย่างใกล้ชิดในการต่อรองกับรัฐบาลไทย ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่า กิจการน้ำมันในประเทศถูกควบคุมหรือผูกขาดโดยบริษัทต่างชาติ และมีอิทธิพลมากในระบบเศรษฐกิจไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เพื่อทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานของการปล่อยราคาน้ำมันลอยตัว ในด้านกรดำเนินงาน มาตรการที่สำคัญ ในการประกาศราคาน้ำมันลอยตัว
- 2) เพื่อทราบ ผลของการใช้นโยบายลอยตัวราคาน้ำมัน ว่าได้สัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการหรือไม่
- 3) เพื่อทราบถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการตลาด พฤติกรรมตลาด และการดำเนินงานทางด้านตลาดน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อมีการใช้ระบบราคาน้ำมันลอยตัว
- 4) เพื่อเป็นแนวทาง สำหรับผู้ที่มีความสนใจในตลาดน้ำมันเชื้อเพลิง ในการศึกษา หรือวิเคราะห์ตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงต่อไปในอนาคต

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย